

Inatsisartunut ilaasortaq
Aleqa Hammond, Siumut

Nunat inoqqaavi pillugit § 37, imm. 1 naapertorlugu apeqqut 010-mut 9. januar 2012-imeersumut akissuteqarneq.

"Naalagaaffiit Peqatigiit Nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffii pillugit Nalunaarutaat naapertorlugu KNAPK-mit oqaatigineqartoq Nalunaarummi Artikel 3, Artikel 5, Artikel 8,2ab, Artikel 20, Artikel 32 aammalu Artikel 46 2,3 Naalagaaffimmit malinneqaratik unioqqutinneqartut, tamannalu pillugu Naalakkersuisut qanoq Naalagaaffeqatigiinnerup iluani iliuuseqalersaarpat?"

Sagsnr. 2012-060261
Dok. Nr. 801867

Postboks 1015
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 50 02
E-mail: govsec@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Akissut:

Naalakkersuisut KNAPK-p Naalakkersuisunut ammasumik allagai 3. januar 2012-imeersut tunngavigalugit apeqqutigisannut qujapput. Taakkunani ilaatigut allassimavoq: "Taamatuttaaq KNAPK isumaqarpoq puisit amiinik eqqusseqqusiunnaarneq ilaatigut Nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffii pillugit Nalunaarummi immikkoortunik ukuninnga unioqqutitsinerusoq: Artikel 3, Artikel 5, Artikel 8,2 ab, Artikel 20, Artikel 32, Artikel 46 2,3."

Paasiuminarnerussammat aamma § 37, imm. 1 tunngavigalugu apeqqut ataqatigiissaakkamik akineqarsinnaaniassammat immikkoortut taakku oqaasertaat tamakkerlugit akissutip ataani issuarneqarput.

Naalakkersuisut "Nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit nalunaarutaata atuutsinnissaa pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut" 27. oktober 2011-meersoq pillugu UKA 2011/63-imut akissuteqaatiminni imatut saqqummiussaqaarput:

"Naalakkersuisut naliliipput naak Nalunaarut inatsisitigut isumaqatigiissutaanngikkaluartoq pituttuisoq isumassarsiorfissaavoq naalagaaffiit nunallu inoqqaavisa akornanni suleqatigiinnermi peqatigiinnermilu pingaarutilik malittarineqarsinnaasorlu.

Kalaallinut tunngatillugu oqaatigineqarsinnaavoq namminersulerneq immini Nalunaarutip aalajangersagartaanut pisinnaatitaaffinnullu tunngatillugu atuutilersitinerusoq tassani pingaarnertut pineqarmata nammeneq aalajangiisinaanermut pisinnaatitaaffik, nunamik pisuussutinillu piginnittussaaneq, inuiattut inuttullu ataasiakkaatut nammineq ineriartornissamut sunniuteqaqataasinnaanermut akisussaaffeqarnermullu pisinnaatitaaffiit.

Naalakkersuisut nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffiisa qulakkeerneqarnissaannut suliarpassuit assigiinngissitaartut tapersorsorpaat aammalu Naalagaaffiit Peqatigiit Nunat Inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit Nalunaarutaata atuutilersinneqarnissaa

Issittumi nunarsuarmilu tamarmi sulissutiginera nangissallugu. Naalackersuisut nunat inoqqaavisa inuunerminni atugarisaannut inuiattullu ataannarnissaannut tunngasutigut nunani tamalaani sulinermi peqataatinneqarnissaat sulissutigaa.

Kiisalu Naalackersuisut akissuteqarnerminni qularnaallillugu paasisimanerarpaat: "Siornatigut Inatsisartuusimasut Naalackersuisuusimasullu Naalagaaffiit Peqatigiit Nunat Inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit Nalunaarutaat taassumalu naalagaaffiit nunallu inoqqaavisa suleqatigiinnissaannik peqatigiinnissaannillu pitsaasunik siunertaqarnera ilannguffigisimavaat. Naalackersuisut isumaqarput Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsit aqutugalugu Kalaallit Nunaata nammineq aalajangiisinnaalerneratigut Nalunaarut naapertorlugu suleqatigiinnissami siunertat pitsaasut atorluarneqarnissaannut periarfissaqarluartoq."

Akissummi matumani erseqqilluinnartumik oqaatigilara Namminersortutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni isumalluutunik uumassusilinnik pisortat ingerlatsinerannut akisussaasuummata. Aalisartut piniartullu ilaatigut KNAPK aqutugalugu sinniisuutitaqartut qanittumik suleqatigalugit aamma Pinngortitaleriffimmiit uumassusilinnut tunngatillugu siunnersuisarneq tunngavigalugu aamma nunatsinni nunanilu tamalaani ingerlatsivinnit Kalaallit Nunaata – Danmark peqatigalugu peqatiginaguluunniit – kaammattuutigineqartartut naapertorlugit pisarmat.

Naalackersuisut siunertamut naleqqutinnginneraalluni nalunaarutigineqartartunut isumaqataapput, tassa EU assigiinngitsuniit taamatuttaaq Danmarkimiit Kalaallit Nunaanniillu akerliusoqaraluartoq puisinit tunisassianik eqqusseqqusiunnaarmat. Taamaammanuna Naalackersuisut tamanna pinngitsoortinniarlugu ilungersortutik suliaqartuttaaq ilaatigut Danmarki suleqatigalugu.

Taamatut sulinerup pingaarutilittut kinguneraa puisinniariaaseq Kalaallit Nunaanni ingerlanneqartoq EU-mit piujuartitsinissamik tunngaveqartutut aamma Kalaallit Nunaata inuiunut issittormiunullu allanut pingaarutilerujussuartut pissusissamisoortut akuerineqarmat.

Puisinit tunisassiat eqquteqqusaajunnaarnerat nioqqutigeqqusaajunnaarnerallu tamakkiisumik pinngitsoortinneqanngikkaluartut danskit naalackersuisui siunnersuummut ilungersortutik akerliusut suleqatigalugit inuit immikkut ittumik eqqugaannginnissaat iluatsinneqarpoq, tassanimi nunap inoqqaavisa puisinniarsinnaatitaanerat pissusissamisoortut akuerineqarmat.

Taamaammat Naalackersuisut isumaqarput maannakkuugallartoq EU-mi nunarsuarmilu tamarmi puisinit tunisassiatta asseqanngitsut tunitsivissarsiornissaannut tuniarnissaannullu periarfissat siunertaqarluartumik iluaqutigilernissaannut nukinnik atuinissaq siunissami aqutissat pitsaanersarigaat. Taamaammat Naalackersuisut Kalaallit Nunaanni nungukkiartuutaanngitsumik puisit amiinik tunisassiornerup ingerlaannarnissaa tapersorsorpaattaaq.

"Nunat Inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Nalunaarutaat (Ulloq 13. september 2007-imi ataatsimeersuarnermi akuersissutigineqartoq)

Artikel 3

Nunat inoqqaavi nammineerlutik aalajangiisnaatitaapput. Pisinnaatitaaffik taanna tunngavigalugu kiffaangissuseqarlutik aalajangissavaat namminneq naalackersuinikkut inissisimanertik aamma kiffaangissuseqarlutik piorsarsinnaallugu namminneq aningaasarsiornikkut, inooqatigiinnikkut aamma kultureqarnikkut ineriartornissartik.

Artikel 5

Nunat inoqqaavi pisinnaatitaapput namminneq immikkuullarissumik naalackersuinikkut, inatsisilerinikkut, aningaasarsiornikkut, inooqatigiinnikkut kultureqarnikkullu aaqqissuussinitik attatiinnassallugit patajaallisassallugillu peqatigitilugulu kissaatigissagunikku naalagaaffimmi naalackersuinikkut, aningaasaqarnikkut, inooqatigiinnikkut kultureqarnikkullu inuunermut tamakkiisumik peqataanissaminnut pisinnaatitaanertik attatiinnassallugu.

Artikel 8

2. Naalagaaffiit sukumiisumik periaaseqartariaqarput makku pinaveersimatinniarlugit iluarsiiviginiarlugillu:

(a) iliuitsit sulluunniit siunertaqartut imaluunniit sunniuteqartut inuiattut immikkuullarissutut ilivitsuunerannik imaluunniit kulturikkut naleqartitanik imaluunniit immikkut inuiaasutut kinaassusiannik arsaarinninnissamik;

(b) iliuitsit sulluunniit siunertaqartut sunniuteqartulluunniit nunaatinik, nunamik najugaqarfiannik imaluunniit isumalluutaannik piginnittuujunnaarsitsinissamik.

Artikel 20

1. Nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffigaat namminneq naalackersuinikkut, aningaasarsiornikkut aamma inooqatigiinnermi periaatsitik suliffeqarfiutitillu qulakkiissallugit ineriartortissallugillu, inuuniarnerminni ineriartornerminnilu nammineq atugassamik atorluarnerannut atatillugu qularuteqassanatik, killilersugaanatillu ileqquminnut aningaasaqarnikkullu suliarisartakkaminnut allanut peqataasassallutik.

2. Nunat inoqqaavi inuuniarnerminnut ineriartornerminnullu namminneq atortorisaminnik piiaaffigisaasimasut naapertuilluartumik pissusissamisoorumillu makititaaqqinnissaminnut pisinnaatitaapput.

Artikel 32

1. Nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffigaat ineriartornermut atuinermullu iliuusissanik aalajangersaanissaq salliutitassanillu ineriartortitsinissaq aamma namminneq nunaminni nunanilu najukkaminni nunap nunalluunniit najugarisap ilaanik atuinissaq isumalluutinillu allanik atuinissaq.

2. Naalagaaffiit pisussaapput siunersiuissallutik aamma ajunngitsussamik siunertaqartumik nunat inoqqaavinik pineqartunik taakkua namminneq sinniisoqarnikkut suliffii aqqutigalugit suleqateqassallutik kiffaangissuseqartumik aamma paasinnilluni akuersineq anguniarlugu suliniummik sumilluunniit nunaannik nunanillu najugaannik attuisumik isumalluutinilluunniit allanik attuisumik akuersissuteqannginnermi, pingaartumik ineriartortitsinermut, iluaquteqarnermut imaluunniit aatsitassanik piiaanermi, imermik aamma isumalluutaannit allanik piiaanermut tunngasuni.

3. Naalagaaffiit pisussaapput sukumiisumik iliuseqassallutik suliniutinut taama ittunut tamanut naapertuilluartumik pissusissamisoortumillu taarsiissuteqarnissamut, naleqquttunillu iliuseqartoqassaaq avatangiisinut, aningaasarsionermut, inooqatigiinnermut, kultureqarnermut aamma anersaakkut inuuneqarnermut ajortumik sunniutit millisarniarlugit.

Artikel 46

2. Pisinnaatitaaffinnik Nalunaarummi matumani oqaasertalersorneqartunik atuinermi inuit pisinnaatitaaffii aamma kikkut tamarmik tunngaviumik kiffaanngissuseqarfii mianerineqassapput. Pisinnaatitaaffinnik Nalunaarummi matumani saqqummiunneqartunik atuinermut taamaallaat killilersuutigineqarsinnaapput inatsisitigut aalajangersakkat nunani tamalaani inuit pisinnaatitaaffiinut pisussaaffiit tunngavigalugit. Killilersuutit taama ittut immikkoortitsisuussanngillat atorfissarpiaullu tunngasuussallutik allat pisinnaatitaaffiinik kiffaanngissuseqarfiinillu akuersaarnissap mianerinninnissallu qulakkeernissaat kisiisa siunertaralugit aamma inuiaqatigiit demokratiskimik tunngaveqarlutik ingerlasut naapertuilluarnermik pingitsuugassaangitsumik atortariaqagaat naammassiniarlugit.

3. Pisinnaatitsissutit Nalunaarummi matumani saqqummiunneqartut nassuiaaserneqartassapput naapertuilluarnermik, demokratiimik, inuit pisinnaatitaaffiinik mianerinninnermik, naligiissumik pinninnermik, immikkoortitsinnginnermik, ajunngitsumik aqutsinermik ajunngitsumillu siunertaqarnermik tunngavigisat naapertorlugit.”

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Kuupik Kleist